

คลื่นซัดร่องเท้าแสนข้าง ซากกองมืมาเกาะหลิเป๊ะ

พลิกวิกฤตขยะทะเลเต็มเกาะหลิเป๊ะ จ.สตูล
กองรวมเท้าภูเขาถูยกย่อมๆ เฉพาะร่องเท้าร่วม
แสนข้างลอยเข้าอ่าวลึก ม.อ.ปัตตานีบึงโอเดีย
แนะรีไซเคิลสร้างมูลค่าเป็นร่องเท้าแต่ละสวยเก๋
ยี่ห้อ'ร่องเท้าทะเลจร' ขายคู่ละ 240 บาท สร้าง
รายได้เข้าชุมชนริมชายหาด (อ่านต่อหน้า 12)

ร่องเท้า

เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.อ.สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เปิดเผยว่า จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลพบว่า ร้อยละ 80 ของขยะที่พบในทะเลไทยมาจากบนบก ส่วนขยะจากกิจกรรมทางทะเลมีเพียงร้อยละ 20 ทั้งนี้รัฐบาลกำหนดให้ปัญหาขยะเป็นวาระแห่งชาติ โดยเน้นจัดการขยะตกค้าง 30 ล้านตันให้หมดไป และจัดการขยะใหม่ปีละ 27 ล้านตัน วางแผนลดที่ต้นทาง นำมาใช้ซ้ำและนำกลับมาใช้ใหม่ ในปี 2561 ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม 3Rs Forum ในกลุ่มประเทศเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งการออกกฎหมายและการสร้างวินัยคนในชาติ

นอกเหนือจากการเก็บขยะขึ้นมาจากทะเลแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการกำจัดขยะเหล่านั้นด้วย แต่กำจัดอย่างเดียวยังไม่พอ จะต้องเอาขยะเหล่านั้นมารีไซเคิลใหม่ด้วยเท่าที่ได้คุยกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องพบว่าหลายกลุ่มช่วยกันทำเรื่องนี้ได้ดี คือเอาขยะที่เคยดูไม่มีค่ามารีไซเคิลสร้างมูลค่าเพิ่ม

ขณะที่นายจิรวัฒน์ สมบูรณ์ ผู้ประสานงานกลุ่มแทรกฮีโร่ (Trash hero) เกาะหลิเป๊ะ ประเทศไทย เปิดเผยว่า กลุ่มแทรกฮีโร่ เป็นกลุ่มจิตอาสาที่ออกทำงานด้านการเก็บขยะในทะเล เป็นชาวต่างชาติและนักท่องเที่ยวประมาณ 90% และคนไทย ทุกคนมองเห็นความสำคัญของการดูแลรักษาทะเล อยากให้ทั้งทะเลไทยสะอาดสวยงามตลอดไป จะได้กลับมาเที่ยวทุกๆ ปี โดยเมื่อเร็วๆ นี้กลุ่ม

แทรกฮีโร่ ได้ตกลงที่จะไปเช่าค่ายพักแรม เพื่อเก็บขยะทะเลที่บริเวณอ่าวลึก เกาะหลิเป๊ะ จ.สตูล โดยเช่าค่ายพักแรมเป็นเวลา 3 เดือน ออกเก็บขยะริมชายหาดช่วงเช้าและเย็นทุกวัน

“ไม่เชื่อก็ลองเชื่อว่าพวกเราสามารถเก็บขยะได้ประมาณ 3 แสกลิตรัม ในจำนวนนี้เป็นขยะที่เป็นร่องเท้าหนึ่งแสนกว่าข้าง เฉพาะร่องเท้าข้างร่องเท้าแต่ละ 80,000 ข้างที่เหลือเป็นร่องเท้าผ้าใบ นอกจากนี้เป็นขยะพลาสติกขวด ลังโฟม ขยะจากเรือประมง และพวกเครื่องมือประมง ซึ่งมีจำนวนมาก ตอนแรกที่เราขังไม่ได้แยก เอามากองรวมๆ กันมีขนาดเท่าภูเขาถูยกย่อมๆ ลูกหนึ่งต้องว่าจ้างเรือขนาดใหญ่ ที่รับจ้างบรรทุกอิฐ หิน ดิน ทราข ไปยังเกาะต่างๆ ราคาค่าขนส่งเจ้าของเรือคิดในราคามิตรภาพจาก 150,000 บาท เหลือเพียง 50,000 บาทเท่านั้น” นายจิรวัฒน์กล่าว

นายจิรวัฒน์กล่าวว่า ก่อนหน้านี้ก็ไม่ได้คิดว่าขยะในทะเลจะมีมากมายขนาดนี้ แต่เนื่องจากพื้นที่บริเวณนั้นเป็นอ่าว ห่างจากฝั่ง 76 กิโลเมตร ห่างจากเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย นั่งเรือราว 30 นาที ดังนั้นขยะราว 80% คือขยะที่ถูกคลื่นซัดมาจากเกาะลังกาวิ ที่เหลืออีก 20% เป็นขยะที่มาจากเรือประมงและเครื่องมือประมง เนื่องจากในเรือประมงมีพื้นที่จำกัดจึงนำขยะทิ้งลงทะเลทั้งหมด ต้องทำการจัดเก็บกันทุกวันเช้าเย็น พอรุ่งเช้าเดินมาเก็บใหม่ ก็มีขยะลอยเข้ามาเหมือนเดิม ล่าสุดเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายนที่ผ่านมาไปเก็บขยะในพื้นที่เดิมอีก ปรากฏว่าแค่ไม่กี่ชั่วโมงได้ขยะมา 200 ถุง เป็นร่องเท้าประมาณ 500 ข้าง

“ตอนเห็นขยะกองมืมาตั้งกล่าว คิดหนักเหมือนกันว่าจะเอาไปไหน กำจัดอย่างไรดี เพราะเราทุกคนเป็นแค่อาสาสมัคร ไม่มีใครได้รับค่าตอบแทนอะไรทั้งสิ้น มีแต่ริสอร์ทที่พักที่อยู่บนเกาะหลิเป๊ะ ช่วยกันเลี้ยงข้าวแต่โชคดีที่มีโอกาสได้รู้จักกับอาจารย์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แนะแนวทางและขอนำร่องเท้าข้างทั้งหมดไปรีไซเคิลเปลี่ยนรูปแบบจากร่องเท้าขยะที่ลอยไร้ประโยชน์อยู่กลางทะเลกลายเป็นร่องเท้าแต่ละที่มีคุณค่า ตั้งชื่อร่องเท้าที่ถูกทำใหม่ว่า “ร่องเท้าทะเลจร” โดยมีชุมชนชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ริมชายหาดปัตตานี มาช่วยกันทำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น คู่ละ 220-400 บาท สร้างรายได้ให้ชุมชนในพื้นที่ที่ริมทะเลในพื้นที่ดังกล่าวอย่างมาก เพราะมีคนจากทั่วโลกสนใจสั่งซื้อจำนวนมาก” นายจิรวัฒน์กล่าว

นายศราวุธ ดันเถียร หัวหน้าอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กล่าวว่า ขยะที่ลอยมาจากทุกสารทิศในทะเลเป็นเรื่องน่าหนักใจมาก เพราะไม่สามารถควบคุมได้แน่นอน ที่ทำได้ก็คือ การเก็บทำความสะอาด ถือเป็นเรื่องดีอย่างมากที่เมื่อเร็วๆ นี้ ได้มีผู้แทนจากกลุ่มประเทศอาเซียนได้มาประชุมหารือการลดปัญหาขยะทางทะเลร่วมกัน สำหรับพื้นที่อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงานั้น เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ต้องรับมือกับขยะที่ถูกคลื่นซัดมาจากทะเลข้างนอก

“นอกจากเก็บขยะแล้ว เราก็กองหาวิธีการเอาขยะเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ด้วย ในส่วนของอ่าวพังงานั้น เราได้นำเอาเศษอวนที่เก็บได้มาทำเป็นที่ซักรีดขยะ เมื่อออกไปเก็บขยะในทะเล มีชาวบ้านช่วยกันทำ แล้วแจกจ่ายไปยังพื้นที่หมู่บ้านริมทะเลหลายๆพื้นที่ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะในทะเล เรียกว่าเอาขยะมากำจัดขยะนั่นเอง” นายศราวุธกล่าว